

1
2019

ISSN-0207-4710

GÖYƏRÇİN

OVCUMDA QAR ÜŞÜYÜR

Çapıb gəlir uzaqdan,
Olubdur ağ atlı qış...
Bir gecənin içində
Hər yeri ağartdı qış...

Bir bax, qarlı həyəte
Düşən ilk iz mənimdi...
Şaxtanın öpüşündən
Qızaran üz mənimdi...

Qar ələlib saçıma
Üstüm-başım bəmbəyaz...
Üşüyürəm yamanca,
Qılınc tək kəsir ayaz...

Ay baba, sənın nəvən
Elə bil qar qız olub...
Lap qardan da soyuqdu,
Əllərim bumbuz olub...

Qarlı qış at oynadır,
Çöldə nə var, üşüyür...
Əlim elə soyuqdu,
Ovcümdə qar üşüyür...

YASAMAL

– Yasamal nə deməkdi,
Baba, başa sal bizə!
– Yasamal söyləyirlər
Dağ üstə olan düzə...

TAR, KAMAN, SAZ, BALABAN

Nəvəm sevır muğamı,
Dinir tar, dinir kaman.
Xanəndə coşub yaman:
Aman, aman, ay aman!

Aşiq girib meydana,
Cəh-cəh vurur telli saz...
Oxşayır ruhumuzu
Könül açan xoş avaz...

Saz dindikcə insanın
Nur çilənir üzünə.
Həzin balaban səsi
Dad qatır saz səsinə...

Gör mənə nə söyləyir,
Quzu qurban balama:
–Tarın dostu kamandı,
Sazın dostu balaban...

MƏNİM OYUNCAQLARIM

Bir vaxt canlı idilər,
İndi şam tək sönüblər...
Mənim oyuncaqlarım
Oyuncağa dönüblər.

Hiss eləmərlər qəti
Sığal çəkən əlimi...
Böyümüşəm, ta onlar
Anlamırlar dilimi.

Niyə adiləşibdir
Oyuncaqlarım, ana?!
Ötən günlər qayıtsa,
Onlar gələrdi cana!

Geriye dönəcəkm
Əvvəlki həvəs görən?
Mənim uşaqlığımmış
Onlara nəfəs verən!

ŞARIMI NİYƏ DEŞDİM

Mən püləyib havayla
Öz şarımı doldurdum.
Ağzına sap bağlayıb,
Onu göyə qaldırdım...

Hey əyləndim, oynadım,
Birdən itdi həvəsim...
Şar içində dustaqdı
Axı mənim nəfəsim...

Sanki qəlbim sıxıldı,
Əməllicə darıxdım...
Şarı deşib, havanı
Azadlığa buraxdım...

QƏRİB KÜLƏK

Hey uçur eldən-elə,
O, çox yerlər görübdü...
Küləyin yurdu yoxdu,
O, hər yerdə qəribdi...

TOP NİYƏ QAÇDI

Bir kimsənin xətrinə
Gərək dəyməyim daha...
Topu təpiklə vurdum,
Küsüb qaçdı uzağa...

EHTİYAT

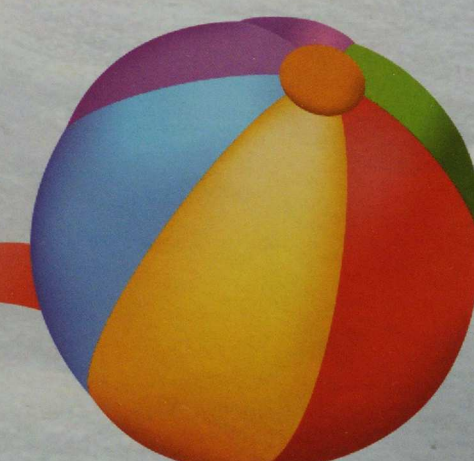
Kuklasının üzünü
Tənziflə örtüb Gülxar.
Deyir ki, mən qripəm,
Birdən o da yoluxar...

YUXU

Əgər yorğun olmasam
O heç məni tapardı?
Gözlərimi bağlayıb,
Yuxu məni apardı...

KOLA

Buynuzsuz keçilərə
Kənddə deyirlər kola.
Buynuzsuz keçilərin
Başı ilişməz kola...

KİMİN ƏLİ DAHA GÖZƏLDİR

(Hind xalq nağılı)

Camna çayının sahilində üç tanınmış xanım əyləşmişdi. Onlar əllərini suda yaxalayır, sonra bir-birlərinə göstərib öyünürdülər:

-Bax, mənim əllərim necə qəşəngdir.

-Mənim əllərim həm qəşəng, həm də incədir.

-Hələ bir mənim əllərimə baxın! Onlar hamının, hamının əlindən qəşəng, hamının əlindən incə və zərifdir.

Elə bu vaxt yol ilə bir qoca qadın gedirdi. O, ac idi. Ona görə xahiş elədi ki, qadınlar ona yemək üçün bir şey versinlər.

Qadınlar isə ac-yalavac insana yemək üçün bir şey vermək əvəzinə soruşdular:

-Bax gör bizim hansımızın əlləri daha qəşəngdir?

Qarı dedi:

-Acından ölürəm, danışmağa taqətim də qalmayıb. Əvvəlcə bir şey yeyim, sonra sizin sualınıza cavab verərəm.

Bir az kənarında, çayın cahilində kasıb bir kəndli qadın əyləşmişdi. Onun sifətinin də, əllərinin də dərisi daim gün altında qalmaqdan qapqara qaralmışdı.

Qarı bu qadına yanaşdı salam verdi və sonra dedi:

-Acından ölürəm. Bəlkə sizdə yeməyə bir şey ola?

-Yaxına gəl. Anacan! Məndə bir az yemək var. Gəl, yarısını sənə verim.

Acından taqəti olmayan qarı yemək yeyəndən sonra dirçəldi və kəndli qadına öz dərin təşəkkürünü bildirdi. Sonra onun əlindən tutub sahiləki tanınmış, özlərindən razı xanımların yanına apardı və onlara üzünü tutub belə söylədi:

-İndi mən sizə kimin əllərinin daha qəşəng olmağını söyləyəm. Bax, bu kasıb, dərisi qapqara kəndli qadının əlləri min dəfə sizin yupyumşaq, zərif, bəmbəyaz əllərinizdən daha qəşəngdir. Ona görə ki, bu əllər zəhmətkeş, eyni zamanda səxavətlidir.

Qadınlar qarının doğru sözünü eşitdikdən sonra utandıqlarından qıpqırmızı qızardılar, xəcalət çəktilər.

XORUZ VƏ İT

(Rus xalq nağılı)

Biri var idi, biri yox idi, bir qoca və bir qarı var idi. Onlar çox kasıb idilər. Elə kasıb ki, bir xoruz və bir itdən başqa heç nələri yox idi. Hətta bu bir xoruza və bir itə belə qarın dolusu yemək verə bilmirdilər.

Bir gün İt Xoruzla dedi:

-Mənim Xoruz qardaşım, gəl birlikdə meşəyə gedək, onsuz da burdakı həyatımız həyat deyil.

-Hə, düz deyirsən! Meşə nə qədər pis olsa da, hər halda burdan pis olmaz. - Xoruz söylədi...

Onlar bir-birinə qoşulub bütün günü yol getdilər. Az getdilər, üz getdlər, bir də gördülər ki, qaranlıq düşür. Ona görə qərara aldılar ki, bir münasib yer tapıb orada gecələsinlər.

Onlar yolun kənarında iri koğuşu olan bir ağac tapdılar. Xoruz hoppanıb ağacın budağına qondu, İt isə koğuşa girdi. Onlar yerlərini rahatlayıb yatdılar.

Səhər dan yeri qızarılanda Xoruz adəti üzrə qanadlarını çırpıb banlamağa başladı:

-Quq-qulu qu!

Xoruzun səsinə eşidən tülkü ağzının suyu axa-axa qaçıb onun yanına gəldi. Düşündü ki, nə yaxşı oldu, indi dadlı ət yeyərəm.

Tülkü Xoruzun qonduğu ağacın dibinə gəldi və hiyləsini işə salıb onu təriflədi:

-Oy, sən nə gözəl xoruzsan! Mən hələ yer üzündə sənə bənzər qəşəng bir quş görməmişəm! Pi-piyin necə də qırmızıdır! Hələ sənin ürək oxşayan zil səsinə demirəm! Nə olar, uç, gəl mənim yanıma, bir az söhbət eləyək!

Xoruz qorxsada özünü tox tutdu:

-Axı nə üçün sənin yanına gəlim?

-Gəl, səni öz evimə qonaq aparacam. Təzə evim var! Bu münasibətlə qonaqlıq verirəm.

-Yaxşı, - Xoruz razılaşdı.

Ancaq mən tək qonaqlığa getmirəm. İcazə versən, dostumla birlikdə sizə gələrdim!

-Oy, nə yaxşı oldu! - Xoruz sevindi. Öz-özünə düşündü ki, bir xoruzun əvəzinə ikisini yeyərəm! O, tez-tələsik soruşdu:

-Bəs sənin dostun hardadır?

Xoruz quqquldadı:

-Bax, dibində durduğun ağacın koğuşunda yatır!

Tülkü tullanıb koğuşa girdi. İt yuxudan oyanıb, onun başına yağlı bir qapaz vurdu. Sonra onu parçalayıb yedi...

Tərcümə edib işləyəni:

R.Y.Əliyev